

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., féltre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., féltre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. Jovánovits József.

Főmunkatárs:

Dr. Kiss Dezső.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Szociális kötelesség.

A politikának szánt ezen terti-letet ez alkalomra kölesön kérem a szociális kötelesség számára.

Amazt nálunknál avatottabbak sem tudjak csinálni. Ne rontsunk mi is rajta. Szinte a gondviselésre szeretnők már bizni az egészet. Arra a Gondviselésre, mely ezer esztendeje mindig türelemmel nézte a rossz politikát s mégis örködött felettünk.

Ime egy pártatlan tényező, amely amint látszik nem koalíciós érzelmű, de hazaáruló sem. Amely valószínűleg mosolyog a pártok kisdéd játéka felett s finom kacajjal kíséri a poseurok felfuvalkodott nagyképűségét.

Csak bizzuk Reá a dolgot. Egészes magyar mondás az, mely úgy szól, hogy — valahogy csak lesz, mert úgy még sohasem volt, hogy sehogyse lett volna.

Az Országos Gyermekevédő Ligáról akarok egyet mást mondani.

Ugy jutok ehhez, hogy a Liga igazgatósága az 1907. év november hó 28-án tartott közgyűlésének a jegyzőkönyvét megküldte nékem, hogy e vármegye közönségében keltsem fel az érzéket nemes intenciója iránt, kéz alatt propagandát csináljak eszméjének s agilitás utján lendítsek a dolgon.

Felébresszem a társadalomban a lelkiismeretet, tette birjam a felebaráti szeretetet, a társadalom meggyőződésébe vigyem azt, hogy amikor az elhagyatott gyermeket védi nem irgalmasságot gyakorol, hanem szociális kötelességét teljesít.

Ezen kötelességem teljesítésére az impulzust megadta a *hódsági bál*.

Örömmel tapasztaltam, nagy lelki megnyugvással vettem, hogy a gyermekevédelem nemes és nagyjelentőségű ügye megnyerte Hódság és vidéke társadalmának fogékonyságát, érdeklődését és részvétét.

Jóleső érzés töltött el, amikor azt láttam, hogy itt akkor is, mikor az órák voltaképpen a jókedv szolgálatára szegődtek, mikor zajos vigalomban a barátság poharát ürítettük, nem feledkeztek meg a nyomor enyhítéséről, a lelki sebek gyógyításáról, a jótékonyság égi gyakorlásáról.

Boldogan tapasztaltam, hogy az itt alakult helyi bizottság az egyéni emberszeretet sugalta lelkesedés folytán keletkezett. Hogy ennek a bizottságnak egy melegebb érzésű ember a vezetője, aki éles és gyakorlati szemmel meg tudta feladatait rajzolni, vázolni, létesíteni és gyakorlati eredményeket felmutatni. A gyermekevédelem terén az állami akciót sikerre törekszik vezetni, ebben őt a társadalom támogatja, ebben az intézményben az testet öltött. Gyakorlati ténykedésével bizonyosságát adta annak, hogy az e tekintetben szükséges erő tartalmát ettől a bizottságtól méltán lehet várni. Az elv fontossága és szükségének érzete minden alkat-elemét átmelegíti, a megindult akció erős visszhangot kapott. Annak a törekvésnek, amely a Ligát vezet, ez a legkisebben is a maga kész, munkára képes szerve.

Tul van az első kezdet nehézségein, sikerült az uttörés, a pionnir munka. De ez még befejezve nincs.

Nemcsak az elért eredményt kell fentartani és fejleszteni, hanem reá várakozik még számtalan sürgős feladat megoldása.

Ebben a sok és nehéz munkában, melynek még a kezdetén vannak, ebben a harcban, mely nemcsak a gyöngét védi, hanem amelyben offenzíve minden ellen küzdeni kell, ami nemcsak a nemzeti jólét, hanem az egész emberiség ellensége, sok morális és anyagi erőre van szükség.

Ehhez sokaknak a segítségével szükséges, sokaknak kell hozzájárulni ezen munkához.

Mert igaz ugyan, hogy a gyermekevédelem ügye hazánkban nem utópia. Az 1901. évi VIII. és XXI. t.-cikk meg hozatalával vagyontalan gyermekek gondozásának, eltartási, kiképezési ügye megnyugtató megoldást nyert. E korszakalkotó törvény az adózók összességét egy humanitárius cél szolgálatába állította s a magyar nemzetet a gyermekevédelem terén az európai civilizált, modern, művelt államok sorába véglegesen bevitte; mindazonáltal az emberbaráti feladatok még mindig megosztandók e téren az állam és

társadalom között. A társadalom szívének a lüktetését ezután is éreznünk kell a gyermekvédelemben.

Tudják azt, hogy vannak olyanok, akiket hatóságilag elhagyottaknak nyilvánítani nem lehet, akik mégis segélyre szorulnak, kiknek gondozása az 1886. évi XXII. t.-c. 145. §. és az 1898. évi XXI. t.-c. 8. §. b) pontja értelmében a község feladata, mely feladat azonban a községi élet fejletlenségénél, számos község szegénységénél és értelmi alacsony fokánál és a lanyha ellenőrzésnél fogva, továbbá ama közönyösség mellett, amely ezen a téren mindennapi, hiányosan fogatosított, nem nyújt teljes megnyugvást a tekintetben, hogy a gyermekek sorsa egyedül a községekre legyen bízva.

Tudják azt is, hogy 15 éven túl azután a gyermek teljesen magára marad, senki sem köteles többé vele törődni. Ha eddigi neveltetése fogyatékos volt, vagy pedig ha nem lett eléggé felvértezve a létért való nehézküzdőre: végigszenvedheti ezután a mellőztetés és megvetés hosszú skáláját, miglen fokról-fokra sülyedve javítóintézetbe, vagy börtönbe kerül. Ezek pedig már csak az utolsó ettapejai egy hiábavaló küzdelemnek, egy fájdalmas leírása a társadalom javíthatlan kinnlévőségeinek.

Már pedig, ha a gyermekek halandóságát nemcsak kevésbbíteni, a mely magában a gyermekvédelemhez fűződő nemzeti érdekek szempontjából csak eszköz, hanem azokat hasznos és életrevaló polgárokká, ami a cél — akarjuk nevelni, más tényezők segítségével is kell gondoskodni és itt kell, hogy előálljon a társadalom a maga mentő, védő, támogató, gyámolító kezével.

Oda kell hatni, hogy a gyermekek jól neveltessenek, mert tény az amint azt egy jeles írónk mondja, hogy „a gyermekszobából kerülnek ki a nemzetek a honnan azok, kik a gyermekek járszalagját tartják kezükben, aligha nagyobb hatalommal nem reedelkeznek, mint azok, kik az államigazgatás gyep-lőjét kormányozzák.”

A gyermekek ügyének ily irányú

Vanília,
Császár körte,

Allasch,

Liquor

üveg nélküli

1 liter

1 korona 80 fillér.

27-50-3

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbertnél

Zombor.

felkarolása és rendszeres védelme egy az összemberiség, valamint az egyes nemzetek gazdasági, erkölcsi és szellemi állapotára nézve is a legfontosabb kérdés.

A gyermek képezi a valódi társadalmi vagyontéket. Minél több erős, egészséges, élelkű és nemes szívű gyermeket tudunk a társadalom számára megmenteni, annál hatalmasabb és virágzóbbá tesszük azt. Minél intenzívebb érdeklődést tanúsítunk a kiskorúak védelme iránt, annál inkább biztosítjuk a jövő nemzedék boldogulását, mely egyttal alapfeltétele a társadalmi élet öntudatos és eszményi céljainak is.

A „magyar nemzeti állam kiépítése“ eszméjének elannyira alfája és omegája ez, hogy minden mulasztás, mi e téren történik, az ő magasztos céljainak és elveinek rovására megy s viszont minden eredmény annak javára esik.

„Sinite puerulos venire ad me“ ez képezi alapját azon evangéliumoknak, melyeket Krisztus hirdetett: ez egyike a legfontosabb kérdéseknek, mert aki természetileg és társadalmilag oltalmába veszi és aki a támaszra szorultakat elpusztulni, elzülleni nem hagyja, az nemcsak emberséges és Istennek tetsző dolgot cselekszik de egyttal hazája jövő nagyságának fundamentumán dolgozik.

A *hódságjak* sokat tettek. A kívánt célt azonban teljes győzelemre még nem juttathatták. A humanizmus, az emberbaráti szeretet melegeben annak csak a sarjadása indulhatott meg. De amit tettek az méltó a követésre.

Elkesítse azokat a bizottságokat is amelyek a főispáni szózatra megalakultak a Liga törekvésének nemes szép volta.

Ne csak a titokban, esendben, névtelenül működők ezrei keressenek lelki enyhülést a jótékonyág gyakorlásában, hanem a fenti célra, a főképen szociális köteleességek teljesítésére is szerte e vármegyében, annak minden községében száz számra bizottságok is alakuljanak.

Teljes odaadással segítségére legyenek a Ligának azon hazafias cél szolgálatában is, hogy a külföldi honosságu, de közellátásra szorult, magyarrá nevelt gyermekek az elszállítás kikérülése által a hazának, a magyarságnak megmentők legyenek.

Hogy a gyermekvédelmi kérdések nemzetközi szabályozása híján a kis gyermekeket ne ragadják ki a szerető gondozó karjai közül, ne vigyék el a megszokott környezetből idegen országba, idegen földre, idegen nyelvet beszélő és a gagyogó kislényt meg sem értő emberek közzé.

—6.

Felebbezések jegyében.

A zombori r. kath. iskolaszék az érvényben lévő törvények és szabályok teljes megfigyelésével önkénytelenül alakult meg. Ezen önkényes eljárást a rendszeretők megfele-

bezték az illetékes egyházmegyei főtanfolyam felügyelőséghez.

Teljes kép alkotása céljából közöljük a beadott felebbezést.

A zombori ujonnan megválasztott r. k. iskolaszék tagjai f. hó 8-ára egybehívták, hogy megalakuljanak, azaz, hogy az iskolaszéki „Rendszabályok“ 15-ik §-a értelmében világi elnököt, jegyzőt és gondnokokat választanak s ekként megalakulva, az ügyek intézését fölvegyék. Az alakulásra összehívott ülés meg is választotta egy világi elnököt, mint a jegyzőt és gondnokokat, azonban, mivel a választás a „Rendszabályok“ 16-ik §-ának figyelmen kívül hagyásával történt: több iskolaszéki tag a választás megsemmisítése iránt felebbezést nyújtott be a főtisztelendő egyházmegyei tanfelügyelőséghez. A legelső tárgy különben az iskolaszék számbeli megalakulásának megfelebbezése volt. E tárgyban irt le a főhatóság, azonban e határozat — ha csak időközben más alakulás nem támadt — a vallás- és közoktatásügyi miniszter mint legfőbb ellenőrző hatóság elé kerül végleges elbírálás végett.

A február 8-án egybegyűlt iskolaszéki tagok részint ezen egyházmegyei tanfelügyelőségi leiratból, — részint pedig az 1876: 28. t. c. 9-ik §-ának rendelkezésére, — a magyarországi püspöki kar által megállapított és az r. kath. iskolaszékeknek országsszerte feltétlenül irányadó „Rendszabályok“ 3. §. b) pontjából arról értesültek, hogy Zomborban 30 választott tagból alakítandó az iskolaszék.

Ezen értesülés folytán megbeszélés tárgyát képezte az egybegyűlt tagok előtt e számbeli különbség és többen vitatták azt, hogy a fenemlített Rendszabályok értelmében nemcsak *joga* a választás útján 18 tagból alakított jelen iskolaszéknek 30 tagra leendő kiegészítése, hanem egyenesen *kötelessége* is és e vita folyamán több tagban alakult ki azon meggyőződés, hogy a tisztviselők megválasztása és ezáltal az ügyek intézésének felvétele a 30 tagra való kiegészítés előtt nem eszközölhető anélkül, hogy a *bekerülő tagok joga ne szenvedjen sérelmet* s amely sérelmet a kiegészítés után jogosan panaszolhatnak fel.

A megbeszélés befejezése után szavazással mondták ki a megalakulást a jelen voltak, és pedig olyképp, hogy a megalakulás mellett volt 8, ellene 7, egy nem szavazott. A megalakulás ellenzői közül 6 tag nem akarván részese lenni a meggyőződése és a *szabályzat világos rendelkezése ellen való továbbbi működésnek*: a termet rögtön elhagyta.

A megalakulást kimondó ezen szavazás eredményéből előre várható és látható volt már, ami az eltávozások után kétségtelen lett, hogy az iskolaszék szabályszerűen meg nem alakulhat, mert ehhez a törvényerejű Rendszabályok 16-ik §-a értelmében „a választott tagok kétharmadának jelenléte szükséges“.

Már pedig nem volt jelen a kétharmad. Zomborban e kebelbeli választások eszközölésére szükséges 12 tag helyett, leszámítva a bivatalknál fogva jelen volt két tanítóképviselőt, hat, azaz a választott tagok *egyharmada* alakította meg a tisztikar választása által az iskolaszéket. E hat volt: dr. *Buják József*, *Radicevics Sándor*, *Pekánovics András*, *Szuppek Gyula*, *Ugry Mihály* és dr. *Thurszky Zsiga*.

E választás kétségtelenül nélkülözi a szükséges szabályszerűséget, tehát megsemmisítendő.

Az első tárgy tehát felebbezés volt, az első ténykedés felebbezést vont maga után, méltán illehetjük az új iskolaszéket „a felebbezések jegyében“ alakulónak s várhatunk tőle tisztogató, helyesbítő, a közművelődésre áldásos hatású munkálkodást.

H I R E K.

Kinevezés. A m. k. pénzügyminiszter Cselyuszka Lajos zombori lakost ideiglenes minőségű díjtalan számgyakornokká kinevezte és szolgálattételre a zombori kir. pénzügyigazgatósághoz osztotta be.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Horvátovits Aladár rendszerinti díjnokot járási irtokká nevezte ki és szolgálattételre a topolyai járási szolgabírói hivatalnál továbbra is meghagyta.

Áthelyezés. Fernbach Károly főispán Müller József ideiglenes irodai gyakornokot rendszerinti díjnokká nevezte ki és szolgálattételre az apatini járási szolgabírói hivatalhoz helyezte át.

Helyettesítés. Szmiha Kálmán elhalálása következtében megüresedett ökéri jegyzői állásra Nikolits Izidor főszolgabíró Martin József ottani aljegyzőt helyettesítette.

Vármegyei közgyűlés. Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 25-én a vármegye székháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

Új helyi érdekű vasút. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a szabadka—gombos—palánkai helyi érdekű gőzüzemű vasútról szóló törvénycíkket 1908. február 10-én a király szentesítette.

Madách-estély. A maradandó művek jellemző vonása, hogy mindig új szépségeket fedezünk föl bennünk s életünk különböző korszakban más-más szemmel vizsgálgatva, mindig újnak és becseseknek találjuk. Ez a gondolat hozta közénk Lévy Gyula Madách-interpretátort, hogy a világirodalom e kiváló alkotását, „Az ember tragédiáját“, mely az ember örök valóját, sorsát és rendeltetését öleli fel, — öt estén át városunk közönségének bemutassa. Lévy egyénisége, disztinált, izléses előadása teljes biztositókat nyújtott az est művészi színvonalát illetőleg. S mégis az eredmény teljesen meddő volt. A színház szinte kongott az ürességtől; az egy-két látogató szinte borzongott a közönyösség miatt. Nem sajnálhatjuk eléggé, hogy a Madách-esték a farsangi mulatságokkal estek össze. Más, alkalmasabb időben remélhetőleg sokkal szebb sikert, talán még jól megérdemelt eredményt érhetett volna el Lévy Gyulának sokkal lelkesebb pártolásra méltó művészi interpretációja. Keddi előadását is a részvétlenség miatt kénytelen volt elhagyni.

Jótékonyág. A budapesti Eggenberger-féle műkereskedés zombori képkiallítása a Bács-Bodrog vármegyei Tulipán Házipari Szövetség által rendezendő háziipari kiállítás költségeire 50 koronát adományozott.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara dr. Szilágyi Károly ügyvédet Zombor és dr. Trischler Aladár ügyvédet Hódság székhelyvel a kamara lajstromába felvette. Bejegyezte, hogy Scheib Károly dr. Zátonyi Dezső zombori ügyvéd irodájába, továbbá Rengyel János dr. Mukies irodájából dr. Zsulyevits szabadkai ügyvédi irodájába joggyakorlatra lépett.

Jubileum. A „Paripási Kaszinó“ Ivencz Ferenc községi orvos, — orvosi működésének 50-ik évfordulója alkalmából f. é. február hó 26-án este 7 órakor a Kaszinó helyiségében társas-vacsorát rendez, melyhez fennnevezett tisztelői és barátai ezennel meghivatnak. Névreszló meghívók nem küldetnek szét. Egy teríték ára 1 kor. 60 fill. Előjegyzéseket a Kaszinó elnöksége szívesen eszközöl, illetve elfogad.

Eljegyzés. Bittermann Jenő, a szabadkai takarékpénztár és népbank tisztviselője eljegyezte szentiványi Joó Ellát, özv. szentiványi Joó Károlyné alsólehotai Scultéty Ilona leányát Szabadkán.

Lemondó plébános. Erdújhelyi Menyhért zenta-alsóvárosi plébános, mint azt már előzőleg is több ízben kijelentette, lemondott állásáról és azt az érseki hatóságnak bejelentette. A pénztár átadás megtörtént és Erdújhelyi legközelebb el is költözik Zentáról.

A „Napközi otthon” szabályszerűen hirdetett „Tombolya estély”-ére szerényen folynak az előkészületek. Három-négy remek tombola és azonkívül eddig 60 tárgy érkezett be. A rendezőség e vendéglátó napnak örömmel néz eléje, remélve, hogy a közönség pártolásában ezuttal sem fog csalódní.

Edison színház. Városunkban egy nagyobb szerű mozgófénykép-színház, szép és igen tiszta vetített képekkel telepedett meg és naponta előadást tart a következő műsorral: 1. A gyöngyhalász. 2. Anyós, mint kísértet. 3. Tábornok ur podgyása. 4. Pénzhamisítók. 5. Sport Svédországban. 6. A gyógyszerész tévedése. 7. Gyászoló özvegy. Utazás Spanyolországban, 60 képben.

Rendkívüli közgyűlés. A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület tegnap délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen több fontos az egyesületet érdeklő ügyet tárgyaltak le.

Eljegyzés. Robitsek Jakab helybeli terménykereskedő eljegyezte Stein Sarolta urleányt Bácsujfaluról. (Minden külön értesítés helyett.)

Angyalcsinálás. A szabadkai rendőrségnek ismét sikerült egy sötét bűnről a fátyolt fellebbenteni: Romoda Istvánné Paucsics Katalin 70 éves bajmoki öregasszonyt angyalcsinálás és magzatelhajtás vétkéért tartóztatta le. A vén banya „engros” foglalkozott ezzel a jövedelmező, bűnös mesterséggel. Az eddigi nyomozás során megállapított, hogy Szabadkán 15. Bajmokon hét ízben hajtotta el a szegénybe jutott leányoknak és gyermekek után nem áhító menyeskének magzatait. Az angyalgyárosról nemcsak Szabadka és Bajmok, de a környék szegény napszámosai tudták jól, hogy angyalcsinálással és magzatelhajtással iparszerűleg foglalkozik. Az általa megnevezett tizenkét asszony és leány is csupa szegény napszámos és cseléd. Már több letartóztatás is történt.

Apatini gazdakör. A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági egyesület közreműködésével Apatinban megalakult a gazdakör, amelynek ideiglenes elnökévé Buschbacher József ottani tekintélyes birtokos és titkárává Koher Antal tanító választott meg.

Egy kis flu szörnyette. Apatini tudósítónk jelenti a következőket: Wettermayer József ottani halászmester inasa körülbelül 10 nap előtt eltűnt. A gazdája eltűnését rögtön bejelentette, de a nyomozás eredményre nem vezetett. Folyó hó 15-én a holt Dunaág nedves partján egy pásztor oszlásnak indult fiuhullát pillantott meg. A hullának a keze és a lába erős zsineggel volt összekötve. A leletről rögtön jelentést tett és a csendőrség megállapította, hogy a hulla az eltűnt Böhm József 16 éves halász inas holtteste és hogy a fiu gyilkosság áldozata lett, mivel koponyáján hatalmas nyílás tátong s testén több kisebb zuzódás látható. A nyomozás folyamán sikerült már a tettest is Sibera Ferenc halász inas személyében letartóztatni. Elmondta, hogy január hó 13-án együtt volt Böhm József a halászházban, ahol az őt állandóan bosszantotta és sértegette, mire ő a kezében levő baltával hátulról fejbevágta, aki szó nélkül lerogyott. Ő erre nagyon megijedt és az eszméletlen hóval kezdte dörzsölni, de nem tért magához. Hogy a büntetés elől megszabaduljon, összekötötte a hulla lábait és behuzta az erdőbe. A gyilkos suhancot letartóztatták és átkísérték az ügyészséghez.

Az állami selyemipar fejlesztése. Az állami selyemfonodák száma már hosszabb idő óta elégtelennek bizonyult, úgy hogy a rendelkezésre álló nyers anyagot feldolgozni nem tudják. Ezért most a földmivelésügyi miniszter arról értesítette a selyemtenyésztési felügyelőséget, hogy 1908. folyamán az állami selyemfonodák számát megszorítja és új selyemfonó gyárat és selyemsodrot létesít.

Járásai számvevők kongresszusa. A járási számvevők e hó 23-án Budapesten országos gyűlést tartanak, amelyen minden vármegye járási számvevő kara képviseltetni fogja magát. A járási számvevőknek a központban működő pénzügyi számvevők érdekeitől elütő különös érdekeik és jogos kívánságaik vannak, amelyek kielégítését fogják országos gyűlésükön szorgalmazni.

Mulatság. A zombori r. kath. legényegyesület folyó évi március hó 1-én az új székházának összes helyiségeiben táncal egybekötött farsangi mulatságot rendez.

Skaktanfolyam. A m. kir. technológiai iparmúzeum vezetésével f. évi július hónapban Ujvidéken a cipész mesterek részére skattanfolyam nyílik meg. A jövő év elejére pedig a cipészsegédek és egyéb iparosok részére vannak ily skattanfolyamok kilitásba helyezve.

Táncmulatság Paripáson. Szép gyümölcsét lattak f. hó 12-én Jungert Péter adminisztrátor és Heintz Béla áldásos működésének, melyet Paripáson a kath. népszövetség érdekében kifejtettek. Agilis buzgalmukra 90 ifju lépett be egyszerre a népszövetségbe. Hogy mily életrevaló az eszme, élénken bebizonyította a f. hó 12-én tartott táncmulatságuk, mely mind erkölcsileg, mind anyagiilag jóval felülmúlta a korábbiakat. A tesztületileg megjelent előljáróság s a község intelligenciája a legkellemesebb emlékekkel távoztak a sikerült mulatságról. — Anyagi sikerére csak annyit említünk fel, hogy a 20 filléres belépti díjából 67 K 70 fill. folyt be.

Szelencsei bicskás. Kirsner Ferenc (Pitykara) is azok közül a suhancok közül való, akik nap-nap után veszedelmessé tettek a szelencsei városrészt. Ez egyszer sikerült őt a rendőrségnek elespínie. Folyó hó 16-án 1/2 9 órakor a Sziváci-uton egy részeg alak vánszorgott végig, amidőn az Erzsébet-liget sarkára ért, szemközt jött vele Halász rendőr felesége. Amidőn a szegény asszony mit sem sejtve elhaladt a részeg bestia mellett, ez bicskájával több szurást ejtett rajta. Tette után dühöngeni kezdett és egy az uton menő kocsit után vetette magát és bicskáját a ló szügyébe szurta. A rendőrség letartóztatta a veszedelmes embert és átkísérte az ügyészséghez. Az ügyészség Kirsner ellen rablás és szándékos emberölés miatt emel vádat.

Eltűnt visszavándorló. Jung Miklós urszentiváni illetőségű iparos, aki hosszabb ideig tartózkodott Amerikában, titokzatos módon eltűnt. Jung a múlt hó 31-én jött hazafelé Budapest felől. Budapest és Szabadka között — utitársai állítása szerint — valamelyik állomáson leszállt, hogy vizet igyék. Még a kalapját sem tette a fejére, úgy ugrott le kocsijából, de a vonat elindult s Jung ott maradt. Azóta a visszavándoroltnak teljesen nyoma veszett. Mintkogy nagyobb összeg pénz volt nála, a községbeliek attól tartanak, hogy Jung büntény áldozata lett. A rendőrség a titokzatos eltűnés kiderítése végett széleskörű nyomozást indított meg.

Csődök. A zombori kir. törvényszék Konrath Károly újvárbácsi, az újvidéki kir. törvényszék pedig Adamovich és Popovics titeli cég ellen a csődöt elrendelte.

Új függetlenségi kör. A belügyminiszter a pirosi függetlenségi kör alapszabályait jóváhagyta.

Öngyilkossági kísérlet. Vidákovich Márton nyugalmazott vármegyei hivataloszlaga a sztapári uton levő vámházi közútba ugrott öngyilkossági szándékból. Az öngyilkolást eléggé ravaszul eszelte ki, mert akkor ugrott a kutba amidőn arra a legtöbben jártak. De a kut maga is kevés vízzel rendelkezik, mert Marcinak alig ért a melléig. A végzetes elhatározásra — hír szerint — valami zavaros magánügy vitte a haláltól egy kis náthával megszabadult öngyilkos jelöltet.

Ragályos betegség. Bácsujfaluról írja tudósítónk: A községben a járványos betegség, a kanyaró, tifusz és ronesoló toroklob iszonyu pusztítást visz véghez. A hatóságok minden óvintézkedést megtettek, de a járvány még mindig nagyfokú. Az iskolákat már hetekkel ezelőtt becsukták.

Táncmulatság. A paripási kaszinóegylet saját helyiségeiben pénztára javára február hó 22-én zártkörű táncmulatságot rendez.

Temetés pap nélkül. A szabadkai szociáldemokraták vasárnap egyházi szertartás, pap részvétele nélkül való temetést rendeztek. Mészáros Károlyt, a tüdővészben elhunyt szocialista ágitátort temették el. A temetésen nagyszámu munkásság és résztvevő jelent meg. A munkás dalárda gyászdalokat énekelt és Forgách Dezső párttitkár megható beszédben bucsuztatta el a halottat. A temetésben, a nyitott sírnál Németh Antal mondott gyászbeszédet.

Közlegelők állami segítséggel. Az állattenyésztés szempontjából elsőrendű fontossága van annak, hogy a kisgazdának lehetőleg sok közlegelője legyen. A földmivelésügyi miniszter kétszáz ezer koronát vett fel ez idei költségvetésébe erre a célra s ez összeg felhasználását akként tervezi, hogy addig is, míg a közlegelők ügyét a törvényhozás a miniszter által benyújtani szándékolt javaslat alapján nem rendezi, a községek, illetve közbirtokosság legelő vásárlásaihoz támogatást nyújt. A támogatás oly arányú lenne, mint ez a munkásházak építésénél szokásos, a földmivelésügyi tárca vállalná a kamatterhek egy részének fedezését.

Tanyaégés. Kumbaján Beck Mátyás községi közgyám, közszeretben álló jómódu gazdának a tanya f. hó 14-én, eddig még ismeretlen okból kigyuladt. A tűz a felszerben vitte véghez a legnagyobb pusztítást, ahol az ujonan beszerzett gazdasági gépek és felszerelések voltak elhelyezve, melyek mind benn égtek. A kár meghaladja a négyezer koronát.

FARSANG.

Február 22.: Zentai „Kossuth Lajos asztal társaság” táncvigalma.

Február 22.: A „Napközi Otthon” tombola-estélye a Magyar olvasókörben.

Március 1.: A zombori Iparos dalárda farsangi dalestélye a városi színházban.

Március 1.: A zombori katolikus legényegyesület színjátékkal egybekötött farsangi nagy táncmulatsága az új székháza összes helyiségeiben.

Március 2.: A zentai halászköz táncmulatsága a Tisza szállóban.

Március 3.: A zentai önk. tűzoltó egyesület álarcos bálja.

Március 3.: A Kaszinó Egyesületi Dalárda alapszabályszerű bohóc-estélye.

A nyomdászok mulatsága.

A zombori nyomdász munkások szombaton este, mint az előzőleg sűrűn megjelent reklámhírekben ismeretes, műkedvelői előadást rendeztek a városi színházban.

A mi derék nyomdászaink, akik fürge kézzel „teszik át ólomba” többnyire olvashatatlan kéziratunkat, igen derék, jóképű fiúk. A mi szempontunkból csak azt az egy kifogást tehetnők ellenük, hogy egy szál szocialisták ők valamennyien. Még pedig abból a fajtából, akik a Népszava elveire esküsznek. Ez a körülmény természetesen nem zárja ki azt, hogy a jótékony cél érdekében ők is ugyanolyan módon ne utazzanak a közönség zsebére, amint azt a legmegesontosodottabb burzsoá-osztály teszi.

Szóval az Óbudán felállítandó nyomdász-szanatórium javára műkedvelői előadást rendeztek. Tartozunk az igazságnak annak kijelentésével, hogy várakozáson felül pompás előadást produkáltak. Persze figyelembe kell venni, hogy műkedvelői előadásról van szó.

Színre került két egyfelvonásos vígjáték, Gárdonyi Géza vígjátéka: „A nőkérdés” és Morvay Zoltán bohózata: „Az angol kisasszony”.

Mindkét darab gyorsan pergő előadásban folyt le. A szereplők közül első hely Lukits Andrásnéti illeti meg, aki mindkét darabban derekasan állotta meg a helyét.

Varga István, Weindl József, Konyovits György és Rudnyák Nándor szintén jó alakítást nyújtottak. A többi nőszereplő: Varga Mariska, Vits Jánosné, Pavkovits Katica, Varga Veronika és Jenőfi Mariska bájos megjelenésükkel és temperamentumos játékkal valósággal lebilincseltek a nézőtér figyelmét.

Az előadás után reggelig tartó táncmulatság volt az Elefánt-szálló termeiben.

Nagyjából sikerült a mulatságon résztvevő leányokat is összeírunk: Jenőfi Mariska, Varga Veronika és Mariska, Raics Juliska, Markovits Katica, Hoskovity Teruska, Ginál Rózsika, Obuskovity Darinka, Basity Katica, Nagy Veronika, Ninkov Katica, Sztipanesevits Etelka, Stefanovits Mariska, Ujkéry Teruska, Bischoff Lenke, Kuntits Juliska, Parcsetits Idus, Kuntits Annuska, Hajós Mariska, Bauer Margit, Mándits Klára, Krizsák Juliska, Csuvárdits Annuska, Elmer Erzsike, Göllieher Jozefin, Dédits Vidoszava, Bábits Annuska, Pfeifenroth Katica, Veliczky Mariska, Cselyszka Annuska stb.

Felülfizettek: Oblát Károly nyomtatvány fejében 40 kor., Bittermann Nándor és Fia cég nyomtatvány fejében 30 kor., Bittermann Sándor jegymegváltás címén 5 kor., Első Magyar Betűöntőde r.-t. (Budapest), Bosnyák Ernő, Goldzieher Géza (Budapest) 10—10 kor., Szemző Gyula, Koczár Zsigmond, dr. Falcione Árpádné, dr. Jovánovits József, Kollár József 5—5 kor., özv. Fernbach Antalné, Alföldy Gedeonné, Horvátovits Sztipó 4—4 korona, dr. Simonovits Radivoj, dr. Pataj Sándor 3—3 kor., Szondy Mátyás, Bikár P. M. és társai, dr. Feles Adolf, Schlieszer Testvérek, Priesz Károly, N. N., Raab János (Hódság), Berkovits Márk (Kula), N. N., dr. Poór Béla, N. N., 30-as számú jegy, Partlits Károly, dr. Wollheimer Józsefné 2—2 korona, Czettl Vilmos 1 korona 50 fillér, özv. Spitzerné, N. N., N. N., N. N., Hermancez, Singer Samu, N. N., Kuntits Antal, Pletikoszits Ágoston, Baranyai Károly, Muzsik Antal, Ujkéry Antal, Dédits Csedomir, Raics József, Weindl Józsefné, Mack Gáspár 1—1 kor., Lukács Ferenc, Popovits Demeter 80—80 fill., Lett Franciska 40 fill. — Fogadják a nemesszívú adakozók a zombori könyvnyomdászok hálás köszönetét.

A hódsági olvasóköri álarcos bálja.

F. hó 15-én tartotta meg a hódsági olvasóköri álarcos bálját, melyen a zombori aranyifjúság kitűnő táncosai is megjelentek. A kör felkérésére Szemző Károly főszolgabíró vállalta magára a mulatság rendezését, s a siker az ő buzgólkodásának érdeme; vezetése mellett a rendezőség valóságos teli kertté varázsolta a Huk-vendéglő nagytermét s a körüli helyiségeket, melyekre kétezer gyertyaláng szórta pazar fényét. Ez erős világitás mellett szemkápráztató látvány volt a jelmezes hölgyek és urak hullámzó tömege. A jelmezek legnagyobb része a legkényesebb műizlést is kielégítette. Mi sem jellemzi jobban a bálban uralkodott jó kedvet, mint az, hogy reggel nyolc órakor még szólt a zene s táncoltak a párok.

Mulatságos jelenetek is játszódtak le bőven. A legmulatságosabb félreértésre szolgáltatott okot, hogy az egyik szomszéd falu vendégszeretetről híres jegyzője, s a járásbírósg egyik hírójelölt tisztviselője, egymást felváltva jelentek meg ugyanazon jelmezben s a szereplő felek házastársai sohasem lehettek tisztában a jelmezes táncos kiléte felől.

Jelen voltak hölgyek jelmezben: Brunner Dezsóné mint szitakötő, Bertits Aranka mint dalmát leány (Vajszka), Beck Irén pie-

rette, Beck Emma Polisinell, Berzenkovits Irénke mint igen kedves lengyel leány (Bácsujfalu), Csala Giza mint sokac leány, Ertl Jánosné mint treff dáma, Ertl Ferencné vörös dominóban, Himmelsbach Erike mint cigány leány (Militics), Huck Mariska katica bogár kosztümben, Handler Margit mint igen csinos cigány leány (Paripás), Klein Ilonka szép rózsajelmezben (Militics), Kaich Erzsike művészi góthikus jelmezben (Zombor), Korény Ella téli jelmezben, Katona Dódika mint gyönyörű dalmát leány, Lallosevits Tetus izléses lila dominóban, majd művészi moha rózsá kosztümben, Leschediczky Mariska telet jelképező kosztümben (ilyen teltől azonban nem fázik az ember), dr. Orth Mihályné igen helyes sárga ördög jelmezben (Pincéd), Pein Zsófia mint elzászi leány (Dernye), Resch Laura csinos pillangó kosztümben (Bács), özv. Szaich Emilné mint németalföldi előkelő nemes hölgy, Szemző Károlyné fekete dominóban, majd gyönyörű, művészi izléssel összeállított krizantemum jelmezben, Szakall Margit remek szép kosztümben mint pierette, Szabó Eta konfettis jelmezben (Vajszka), Szauder Hermin mint magyar menyecske, Stein Irma helyesen megválasztott jelmezben (Militics), Trischler Gyuláné pompás, igen eredeti ördög jelmezben (Zombor), Trischler Ferencné keleti kosztümben, dr. Tóth Gyuláné mint igen kedves halász leány, Trischler Emma igen szép rokokó jelmezben, Váczy Irma izléses kukorica jelmezben, Váczy Riza eredeti hónapos retek jelmezben, Villman Irma roppant kedves bohóc jelmezben.

Jelen volt hölgyek jelmez nélkül: Arnold Aranka (Bácskeresztúr), Berzenkovits Péterné (Bácsujfalu), Beck Józsefné, Bertits Flóriánné (Vajszka), gróf Bombelles Alajosné (Vajszka), Brandecker Ferencné, Dobsinszky Lodomérné (Dernye), Fodor Sebestyenné, Handler Józsefné (Paripás), Hippich Istvánné, Hüft Istvánné, Hrubian Illésné, Hausz Keresztélyné, Hauswirth Antalné, Hajósevits Mariska, Kis Kelemen Istvánné, dr. Knézy Lehelné, Korény Béláné, dr. Kohn Guidóné (Militics), Klein Vilmosné (Militics), Kaich Miklósné (Zombor), dr. Legrand Ferencné, Leinweber Györgyné, Leschediczky Ferencné, dr. Liely Józsefné, Leszmeiszter Antalné, Maár Józsefné (Militics), Oriolt Péterné, özv. Pils Albinné, Pfaff Györgyné (Szilberek), Rausch Alfrédné, Réh Jánosné, Resch Ferencné, Resch Józsefné (Bács), Rumbach Lajosné, Rausch Edéné, Szemző Istvánné (Kerény), Szarvas Sándorné, Szelinger Mátyásné (Militics), Schlotzer Fülöpné (Militics), dr. Trischler Aladárné, Tuffner Péterné, Tuffner Jánosné, Turmann Lajosné, Wissinger Richárdné, Váczy Jánosné.

Szemző Károly főbíró ötletéből jelmezes versenyt is rendeztek a gyermekvédő liga javára. Tíz fillérjével árulták a szavazólapokat s mégis 180 korona bevétel esett a liga nemes céljai javára.

A versenyben győztes Klein Ilonka lett, ki rózsás kosztümjével vívta ki a sikert.

A bálban résztvettek legszebb emlékeik közé fogják sorozni a hódsági álarcos bált.

Pótlásul. Nagy sajnálatunkra vasárnapi számunkban a Tulipánkert Házipar műkedvelő előadásának referációjából véletlenül kimaradt Ribiczey Nándor (Polydor), felemelése. Kedves kötelességünknek ismerjük, hogy nemes párosszal adott játékáért pótlólag fejezzük ki őszinte elismerésünket.

Szerkesztői üzenet.

Sz. I. Kunbaja. A legnagyobb készséggel teszünk eleget. Keresse fel gyakrabban lapunkat. Köszönet.

B. A. Paripás. Az értesítést köszönjük. Kérjük, máskor is keressen fel.

Hirdetés.

Malomjártat 26 colos létékővel és 6 lóerős „Röck“-féle járgány — mindkettő jókarban, munkaképes — 300 koronáért eladó **ifj. Faragó József földbirtokosnál KOSSUTHFALVÁN. (Ómorovica.)**

37—1

810/kg. 1908.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Paripás, Pincéd és Liliomos községekben álló körállatorvosi állásra Paripás székhellyel pályázatot nyitok.

Az állással évi 1200 kor. fizetés, a körhöz tartozó községekkel egyezség útján kötendő látogatási díjak s hivatalos látogatások alkalmával díjmentes fuvar van egybekötve. — A községek apaállat gyógyításáért, valamint a tavaszi állatorvosi vizsgálatért külön díjazás nem jár.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonylattal felszerelve **f. évi március hó 15-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Német s szláv nyelv ismerete megkívántatik.

Hódság, 1908. február 10.

SZEMZŐ KÁROLY,

főszolgabíró.

35—2—2

Hirdetések felvételnek

☞ a legolcsóbb árak mellett ☞

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

864/1908. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Járásom Ada községében elhalálozás folytán megüresedett községi aljegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazását havi előleges részletekben fizetendő évi 1200 kor. készpénz képezi.

Felhívom a pályázni szándékozót, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi március hó 1-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zenta, 1908. február 10.

MALONYAY,

szolgabíró.

34—2—2